

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1929.

Första kammaren.

Nr 7.

Fredagen den 8 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 3.30 e. m.

Justerades protokollen för den 2 och den 6 innevarande månad.

Upplästes och lades till handlingarna följande från justitiedepartementet ankomna

Protokoll hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 8 februari 1929.

Till justitiedepartementet hade från länsstyrelsen i Gävleborgs län insänts en den 4 februari 1929 dagtecknad riksdagsmannafullmakt av innehåll, att, sedan hemmansägaren Carl Gustaf Schedin i Torsång blivit för Gävleborgs läns med Gävle stad valkrets utsedd till ledamot av riksdagens första kammare för en tid av åtta år, räknade från och med den 1 januari 1929, men denna plats blivit ledig, vid förrättning enligt 26 § av lagen om val till riksdagen lantbrukaren Per Andersson i Koldemo blivit utsedd att inträda såsom ledamot av nämnda kammare för tiden till den 1 januari 1937.

Vid granskning av fullmakten, som företogs inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet samt vidare av vederbörande fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, framställdes mot fullmakten icke någon anmärkning.

Protokoll över vad sålunda förekommit skulle jämte den granskade fullmakten överlämnas till kammaren.

I ämbetet:

Erik M. Kellberg.

Herr *Andersson, Per*, anmälde, att han infunnit sig vid riksdagen.

Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 16, angående godkännande av en mellan Sverige och Amerikas Förenta Stater undertecknad skiljedomstraktat.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 44 angående avskaffande av lastpenningarna; samt

nr 45, angående godkännande av ett mellan Sverige och Ungern slutet handels- och sjöfartsavtal.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 50, angående försäljning av vissa staten tillhöriga markområden.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran statsutskottets utlåtanden nr 13 och 14.

Herr *Rydén* avlämnade en av honom m. fl. undertecknad motion, nr 218, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående åtgärder för beredande av en tryggare rättslig ställning åt biträdande lärare vid folkskolor och lärare vid mindre folkskolor.

Motionen hänvisades till statsutskottet.

Herr *Westman* väckte en motion, nr 219, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa pensioner och understöd från allmänna indragningsstaten.

Denna motion hänvisades till bankoutskottet.

Anmälades och bordlades

bankoutskottets utlåtanden:

nr 4, angående verkställd granskning av riksbankens styrelse och förvaltning;

nr 5, angående verkställd granskning av riksgäldskontorets styrelse och förvaltning; samt

nr 6, angående verkställd granskning av riksdagsbibliotekets styrelse och förvaltning; ävensom

andra lagutskottets utlåtande nr 2, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i lagen den 4 juli 1910 (nr 77 s. 1) om sjuk-kassor m. m.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Asplund* under 11 dagar från och med den 13 i denna månad för handläggning av tjänsteärenden.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 3.39 e. m.

In fidem
Lode Wistrand.

Lördagen den 9 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 3 e. m.

Herr *Lundell* anmälde, att han infunnit sig vid riksdagen.

Herr statsrådet *Wohlin* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 64, angående ändring i den vid förordningen den 9 juni 1911 (nr 80) med tulltaxa för inkommande varor fogade tulltaxa, i vad angår vissa slag av frukter;

nr 65, med förslag till tulltaxeförordning; samt

nr 66, med förslag till förordning angående tullrestitution.

Herr statsrådet *Bissmark* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 59, angående pension åt förra städerskan Thilda Skjöld m. fl.;

nr 60, angående understöd åt skötaren K. A. Janssons änka m. fl.; och

nr 61, angående efterskänkande av visst nybyggnadsbelopp.

Herr statsrådet *Johansson* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 67, angående inköp för kronans räkning av vissa fastigheter m. m. vid Indalsälven; samt

nr 68, angående garanti för ett lån, avsett att upptagas av Byske och Åby älvars flottningsförening.

Herr statsrådet *Lindskog* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 42, angående anslag till inredning och utrustning av de för den fysiska institutionen avsedda lokalerna i tekniska högskolans byggnad vid Valhallavägen m. m.;

nr 43, angående ökade lokaler för livrustkammaren m. m.;

nr 46, angående pensionering av vissa i försvarsväsendets tjänst anställda eller förut anställda personer;

nr 47, angående ersättning till vissa personer i anledning av sjukdom, ådragen under militärtjänstgöring;

nr 48, angående försäljning av en kronan tillhörig fastighet i Tomelilla; samt

nr 52, angående bestridande från anslaget till allmänna indragningsstaten av visst änkan Anna Karolina Wickström tillerkänt skadestånd.

Anmäldes och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 15, till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående tillfälliga lönetillägg åt vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare.

Föredrogos, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran bankoutskottets utlåtanden nr 4—6 och andra lagutskottets utlåtande nr 2.

Föredrogos ånyo statsutskottets utlåtanden:

nr 13, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ny värmeledning och införande av elektrisk belysning i nationalmuseibyggnaden m. m.; samt

nr 14, i anledning av Kungl. Maj:ts under andra huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående anslag till bestridande av kostnaderna för uppgående av riksgränsen mot Norge.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner hänvisades av dessa nr 42 och 43 till statsutskottet, nr 46, 47, 59 och 60 till bankoutskottet samt nr 64—66 till bevillningsutskottet, varemot propositionerna nr 48, 52, 61, 67 och 68 nu på begäran bordlades.

Avgåvos och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

nr 220, av herr *Asplund*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till allmänt resereglemente; samt

nr 221, av herr *Andersson, Jonas*, och herr *Frändén*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 3 § 1 mom. i förordningen den 28 maj 1926 (nr 161) om fördelning av automobilskattemedel.

Anmälades och bordlades

statsutskottets utlåtande nr 3, angående regleringen för budgetåret 1929/1930 av utgifterna under riksstatens tredje huvudtitel, innefattande anslagen till utrikesdepartementet;

bankoutskottets utlåtanden:

nr 7, i anledning av fullmäktiges i riksbanken framställning om årliga understöd åt två städerskor vid riksbankens huvudkontor;

nr 8, i anledning av fullmäktiges i riksbanken framställning om årligt understöd åt förre eldaren vid riksbankens avdelningskontor i Örebro C. A. Ekegrens änka;

nr 9, i anledning av fullmäktiges i riksgäldskontoret framställning om årligt understöd åt städerskan vid riksgäldskontoret Hilda Maria Uppgren, född Olsson;

nr 10, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående tillfälliga lönetillägg åt vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare i vad angår flottans pensionskassa;

nr 11, angående regleringen för budgetåret 1929/1930 av utgifterna under riksstatens elfte huvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna;

nr 12, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättning till civilstatens änke- och pupillkassa för särskilda kostnader för beredande av förhöjd pension åt vissa posttjänstemäns efterlevande; samt

nr 13, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förhöjning för år 1929 av åt vissa f. d. poststationsföreståndare och lantbrevbärare utgående understöd;

första lagutskottets utlåtanden:

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om befrielse i visst fall för befälhavare eller förare å luftfartyg, hörande till krigsmakten, från skyldighet att gälda skadestånd;

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 30 kap. 21 § rättegångsbalken; samt

nr 5, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om kronans förmånsrätt för avdikningslån m. m.; ävensom

jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse av rätt till bearbetande av icke inmutningsbara mineralfyndigheter å kronojord;

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överlåtelse till lantförsvaret av den kronoegendomarna Revinge nr 22 och 23 i Revinge socken av Malmöhus län tillhörande lägenheten litt. V å Kalvmossen;

nr 5, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överlåtelse till Skövde stad av en i staden belägen kronan tillhörig fastighet; samt

nr 6, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av visst till övningsfältet i Linköping hörande markområde.

Ledighet från riksdagsgörömlånen beviljades herr *Wijkström* för tiden till och med den 15 innevarande februari samt herr *Bergqvist* för tiden den 14—den 27 i samma månad, den förre på grund av ett så lydande läkarintyg:

Att godsägaren *Uno Wijkström* på grund av akut njurkolikanfall intogs å härvarande lasarett $\frac{7}{2}$ 1929 samt att han under minst några dagar måste kvarstanna å lasarettet intygas härmed.

Oskarshamn $\frac{8}{2}$ 1929.

Göran Holm.
Lasarettsläkare.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 3.16 e. m.

In fidem
Lode Wistrand.

Tisdagen den 12 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 3.30 e. m.; och dess förhandlingar leddes av herr förste vice talmannen.

Herr statsrådet *Borell* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 74, angående frigivande till allmänt begagnande av fisket vid vissa krotan tillhöriga stränder, holmar och skär vid västkusten;

nr 76, angående anläggande av kraftstation vid Sillre för beredande av krafttillskott till Norrforsens kraftverk;

nr 77, angående inköp för postverkets räkning av fastighet i Linköping;

nr 79, angående anslag för utförande av en kraftledning från Gällivare för elektrifiering av vissa delar av Norrbottens län m. m.; samt

nr 80, angående försäljning av ett under vattenfallsstyrelsens förvaltning stående område.

Herr förste vice talmannen yttrade, att han efter samråd med andra kammarens talman finge föreslå, det första kammaren ville besluta, att vid sammanträde lördagen den 16 innevarande månad företaga följande val, nämligen

dels av revisorer och revisorssuppleanter för granskning av statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning,

dels av valmän och suppleanter för utseende av revisorer och revisorssuppleanter för granskning av riksbankens avdelningskontors i orterna räkenskaper och förvaltning,

dels ock av valmän och suppleanter för utseende av fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret ävensom suppleanter för riksdagens fullmäktige i nämnda bank och kontor.

Detta förslag antogs.

Herr **andre vice talmannen** erhöll på begäran ordet och anförde: I anslutning till det nu fattade beslutet får jag hemställa, att kammaren måtte besluta, att antalet suppleanter för de valmän, som skola utse fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret jämte suppleanter för dem, bestämmas till tio.

Denna hemställan bifölls.

Herr förste vice talmannen yttrade vidare, att han, likaledes efter samråd med andra kammarens talman, finge föreslå, det första kammaren ville besluta att vid sammanträde onsdagen den 20 i denna månad företaga val av valmän jämte suppleanter för utseende av riksdagens justitieombudsman och riksdagens militieombudsman samt deras efterträdare.

Vad herr förste vice talmannen sålunda föreslagit bifölls.

Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 2 A, till Konungen angående vissa av Kungl. Maj:t i statsverksproposi-

tionen gjorda framställningar rörande utgifterna för budgetåret 1929/1930 under riksstatens andra huvudtitel, innefattande anslagen till justitiedepartementet.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 48, angående försäljning av en kronan tillhörig fastighet i Tome-lilla.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 52, angående bestridande från anslaget till allmänna indragningsstaten av visst änkan Anna Karolina Wickström tillerkänt skadestånd.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner: nr 61, angående efterskänkande av visst nybyggnadsbelopp; och nr 67, angående inköp för kronans räkning av vissa fastigheter m. m. vid Indalsälven.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 68, angående garanti för ett lån, avsett att upptagas av Byske och Åby älvars flottningsförening.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran statsutskottets utlåtande nr 3, bankoutskottets utlåtanden nr 7—13, första lagutskottets utlåtanden nr 3—5 samt jordbruksutskottets utlåtanden nr 3—6.

Vid föredragning av Kungl. Maj:s denna dag avlämnade propositioner blevo propositionerna nr 74 och 80 på begäran bordlagda, varemot propositionerna nr 76, 77 och 79 nu hänvisades till statsutskottet.

Avgåvos och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:
nr 222, av herr *Mellén*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till allmänt resereglemente;
nr 223, av herr *Julin, Teodor*, i samma ämne; samt
nr 224, av herr *Ljunghund*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående viss omorganisation av vägväsendet.

Anmäldes och bordlades

bevillningsutskottets betänkanden:

nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om fortsatt tillämpning av förordningen den 27 april 1923 angående rätt för Konungen att i visst fall åsätta särskild tullavgift; och

nr 2, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående fortsatt tillämpning av förordningen den 17 maj 1923 (nr 113) om utgörande av en särskild stämpelavgift i vissa fall vid köp, byte eller införsel till riket av pärlor med flera lyxvaror; samt

sammansatta bevillnings- och jordbruksutskottets utlåtande nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående åtgärder för den inhemska sockerbetsodlingens uppehållande jämte i ämnet väckta motioner.

Upplästes en till kammaren ankommen ansökning, som jämte därvid fogat läkarintyg var så lydande:

Till riksdagens första kammare.

Med hänvisning till vidfogade läkarintyg får jag vördsamt hemställa om förnyad ledighet från riksdagsgörömlen till den 25 nästa mars.

Benestad pr Alvesta den 11 februari 1929.

Per Gustafsson.

Att ledamoten av riksdagens första kammare *Per Gustafsson* i Benestad på grund av benbrott icke kan deltaga i riksdagsarbetet under de närmaste sex veckorna intygas härmed.

Benestad den 10 febr. 1929.

T. Vesterlund.

Provinsialläkare.

Den begärda ledigheten beviljades.

*Interpellation
ang. byggande
av ytterligare
en stats-
isbrytare.*

Herr **Enhörning** erhöi på begäran ordet och yttrade: Herr förste talman, mina herrar! På grund av att statsisbrytaren vid losstagning ur isen av tvenne ångare i inseglingsrännan till Trälleborg tappat rodret och en del av akterstaven, varjämte kommandoexpeditionen, varunder statsisbrytaren sorterar, meddelar »att statsisbrytaren är otjänstbar några veckor framåt», anhåller jag få interpellera herr statsrådet och chefen för handelsdepartementet, huruvida Kungl. Maj:t har för avsikt att under innevarande riksdag avlämna proposition med begäran om anslag för byggande av ytterligare en statsisbrytare till storlek och kapacitet, som kan finnas lämpligt på grund av den erfarenhet, som hittills givits, och med kostnaderna fördelade på de år, som byggandet av ett dylikt fartyg pågår.

Dess bättre har statsisbrytaren under de senare åren ej haft något så synnerligen maktpåliggande arbete för vintersjöfartens uppehållande på grund av mindre stränga vintrar, och den har huvudsakligen haft till uppgift — från början av oktober till slutet av januari — att bevaka norrlandskusten från Luleå till Gävle för att hindra senkommande ångare att infrysa. Den första gång, som den nu är på väg till de södra farvattnen, inträffar denna olycka uti en särdeles kritisk situation för sjöfarten.

Till Luleå har den avgått redan i början av oktober under föregående år för att vara till hands, i händelse svår isbildning tidigt skulle inträffa uti dess rätt långa skärgård, för att möjliggöra den viktiga utskeppningen av malm, så länge de s. k. malmångarna ansetts kunna utan vidare risk trafikera övre Bottnen och den långa skärgården till Luleå.

Därefter har den assisterat lastångare ut till havs från Skellefteå till Gävle — den senare hamnen blott undantagsvis — och endast sällan från havet till lasthamnarna. Det har visat sig, att sedan statsisbrytarens tillkomst hava lastångare — även utländska — vågat sig upp till Bottenhavet betydligt senare än förut, vilket ju gagnat vårt lands export, och i år ankom en större tysk ångare så sent som i slutet av januari för lastning av trämassa vid dels Fagervik invid Sundsvall och dels Kramfors och Veija vid Ångermanälven med destination till Amerika, och till dessa senare platser assisterade statsisbrytaren den stora ångaren såväl in som ut. Ångaren avgick den 2 februari från Ångermanälven.

Söder om Gävle har statsisbrytaren icke mer än en gång assisterat ångare under en senvinter och blott en gång under våren, båda gångerna i Stockholms närhet — detta såvitt jag nu kan erinra mig. Den har alltså icke behövt assistera ångare på östra sydkusten, ej heller genom Öresund, och dock har denna senare uppgift ansetts vara den viktigaste, vilket ju även ligger i sakens natur.

Vi kunna således glädja oss över att hava haft en period milda vintrar, som möjliggjort sjöfarten i mellersta och södra delarna av vårt land utan hjälp av statsisbrytaren.

I slutet av förra året har dock isbildningen efter norrländska kusten varit något starkare och på nyåret kraftigare än föregående år, vilket även framgår av rapporter i tidningarna från fyrskeppen Västra banken och Finngrundet, vilka tvingats — förmodligen huvudsakligen genom storm och isbildning — att lämna sina platser tidigare än avsett. Så var även förhållandet med det fullt moderna fyrskeppet Grundkallen, som dock genast återtog sin plats för att kvarligga, förmodligen tills de sista ångarna avgått från Gävle. Möjligen hava vi nu att förvänta en period strängare vintrar på grund av den mycket starka köldvåg, som för närvarande övergår mellersta Europa och som sträckt sig ner till norra Italien och Egeiska havet. Därom veta vi intet, men erfarenheten säger oss dock, att tider av stark kyla — längre och kortare — inträffa periodvis, och om vi nu befara, att vi stå inför en sådan, så föreligger all anledning att förbereda oss i tid därpå.

Med mycket beklagande se vi, att statsisbrytaren under aftonen lördagen den 9 dennes råkade ut för en svårare olycka uti Trälleborgs hamn vid förhjälpande av tvenne ångare ut ur hamnen, och enligt vad kommandoexpeditionen meddelar, blir »statsisbrytaren otjänstbar under några veckor». Härav framgår med all tydlighet, att en statsisbrytare icke är tillräcklig, om en dylik olycka inträffar, och även utan en sådan olycka synes med vår långsträckta kust tvenne statsisbrytare inför nuvarande svåra isförhållanden vara av behovet fullt behöfliga. Med det rätt så stora antal ångare, som nu ligga fast i isen såväl i Kattegatt som Öresund och södra delen av Östersjön vid entrén till Sundet, är tydligt, att en isbrytare icke är tillräcklig — och än mindre om samtidigt svåra isförhållanden, vilket är mycket naturligt, även uppstå längs ostkusten — för att skydda liv och egendom på grund av svåra isbildningar och andra missöden ävensom brist på kol och proviant, vilket allt kan vara olycksdigert för besättningar, fartyg och laster.

Orsaken till denna olycka är ju svår att bedöma utan fullständiga rapporter, men säkert är, att det är särdeles svårt att manövrera med ett dylikt fartyg med tvenne ångare i närheten av en hamn med öppet, trångt inlopp, med nedisade prickar och utan lots ombord, som befälhavaren antagligen ej gav sig tid att påkalla på grund av den stora brådska, som var å färde för att assistera det flertal ångare som väntade vid Falsterbo och i Öresund.

Alltså framgår härav, att ytterligare en statsisbrytare nu hade varit nödvändig och behöflig, och med de nu rådande svåra isförhållandena såväl i Öresund som i Kattegatt synes med all tydlighet vara ådagalagt, att tvenne statsisbrytare äro av behovet påkallade. Om också ej Kattegatt alla år skulle vara omöjlig för trafik, men det dock en del år tarvas en isbrytare för konvojerandet av fartyg fram och åter uteslutande för trafiken i detta farvatten och till och från dess hamnar, och samma behov gör sig samtidigt gällande i Öresund och södra Östersjön samt efter den långsträckta östra kusten, så blir det dock nödvändigt att anskaffa ytterligare en isbrytare för uppehållande av exporten från Stockholm längs kusten till Öresund.

Det har ryktats, att stadsmyndigheterna i Gävle hava under övervägande att fördjupa den södra farleden till Gävle, så att även de stora lastångarna kunna angöra hamnen där, och detta tar väl ej längre tid än en isbrytare bygges, varför Gävle har alla utsikter att kunna uppehålla sjöfarten året om med hjälp av en statsisbrytare, vadan vintersjöfarten säkerligen inom några år kommer att utsträckas till denna hamn. Om mot förmodan Gävle stadsmyndigheter icke vilja inlåta sig härpå, har Sundsvall även på grund av ostkustbanan alla utsikter att bli en exporthamn vintertid för södra och mellersta Norrland.

*Interpellation
ang. byggande
av ytterligare
en stats-
isbrytare.
(Forts.)*

Visserligen har Kungl. Maj:t rätt att använda Stockholms stads stora isbrytare, då den ej är behövlig för uppehållande av sjöfarten till och från huvudstaden, men om den köld, som nu är rådande, fortsätter någon tid, synes statens disposition av »Isbrytaren II» bliva av kort varaktighet, ty den blir då ovillkorligen nödvändig för uppehållande av trafiken till och från Stockholm.

För vårt land gäller det att kunna bibehålla de marknader, som exportörerna av trämassa erövrat. Trämassa har nu blivit en stor exportartikel, icke allenast till europeiska utan även till utomeuropeiska länder. Importörerna av denna vara göra anspråk på att kunna köpa denna råvara successivt under året för att undgå att ligga inne med stora lager. Det är därför exporten av denna vara fortgår även sedan isbildningen i norrlandshamnarna blivit mycket stark och börjar åter på våren, medan ännu is kvarligger i hamnarna. Innevarande år räknar man med en export av c:a 1,500,000 ton sulfat och c:a 750,000 ton våt slipmassa, och säkerligen ökas dessa kvantiteter år från år. Årets tillverkning av denna senare massa uppgår till 900,000 ton, ehuru exporten genom överenskommelse limiterats till 750,000 ton.

Trämasse- och papperstillverkningen i Nordamerika och synnerligast i Kanada har utvecklats sig så kraftigt, att den förorsakat stort bakslag i priserna, vilka dock i någon mån stabiliserats genom minskning i tillverkningen.

Japan har förut importerat stora kvantiteter svensk pappersmassa, men sedan detta land byggt egna cellulosafabriker, har denna import minskats till en obetydlighet. Enligt vad som försports byggas trämassfabriker i Kina, Korea och Mandschuriet, och i det förstnämnda landet även en pappersfabrik. Med den billiga arbetskraften därstädes ökas konkurrensen givetvis högst betydligt för de svenska exportörerna.

Konkurrensen ökas sålunda på detta område, och det är därför av ytterst stor vikt och betydelse att med hjälp av statsisbrytare kunna — åtminstone från södra och mellersta Norrland — leverera helst året runt eller åtminstone så sent som möjligt på nyåret och så tidigt som möjligt på våren, d. v. s. med högst två månaders uppehåll under stränga vintrar.

För min del anser jag, att en ytterligare statsisbrytare ej nödvändigtvis behöver vara av den stora kapacitet och styrka som den nuvarande, men däröver kan jag ej nu yttra mig. Det tillhör erfarenheten och sakkunskapen att avgöra den saken.

På grund av vad jag nu anfört tager jag mig härmed friheten framställa följande interpellation:

Har herr statsrådet på grund av missödet med statsisbrytaren för avsikt att för innevarande riksdag framlägga proposition med förslag om kapacitet och kostnad för byggande av ytterligare en statsisbrytare med äskande av därför nödvändiga byggnadsmedel att fördelas på de år, byggandet beräknas pågå?

På gjord proposition medgav kammaren, att ifrågavarande spörsmål finge framställas.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 3.56 e. m.

In fidem
Lode Wistrand.